

مرکز تحقیقات گیاهان دارویی
دانشگاه علوم پزشکی شیراز

کدمدرک:

PT- HR- 005

خانواده گیاه : Apocynaceae

Scientific name : *Catharanthus roseus*

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز
دانشکده داروسازی

پروانش، پریوش نام علمی : *Catharanthus roseus* (L.) G. Don از خانواده Apocynaceae گیاهی است که تا ارتفاع ۸۰ سانتی متری رشد می کند. ساقه گیاه، چوبی، تا حدی شاخه شاخه و در همه قسمت ها حاوی شیرابه سفید مایل به شیری است. این گیاه در درمان اسهال، مالاریا، دیابت و به عنوان قابض، تعریق آور، برطرف کننده سرفه، قاعده آور، تصفیه کننده بعد از زایمان و همچنین در دردهای قاعدگی، فشار خون، بی خوابی در شبه جزیره هندوچین، فیلیپین، جامائیکا، هند غربی [جزایر Antilles و Bahama و غیره واقع در دریای کارائیب]، افریقای جنوبی، آسیای جنوب شرقی هند و کوئینزلند [یکی از استان های استرالیا] استفاده می شود.

تاریخ انجام:	تصویب کننده: دکتر داود احمدی مقدم	تأیید کننده: دکتر شیرین مرادخانی	تهیه کننده: میلاد زینلی
تاریخ بازنگری:	سمت:	سمت:	سمت:
شماره صفحه: ۱ از ۲	تاریخ و امضاء:	تاریخ و امضاء:	تاریخ و امضاء:

مرکز تحقیقات لیپان دارویی
دانشگاه ملی طب

کدمدرک:

PT- HR- 005

خانواده گیاه : Apocynaceae

Scientific name : Catharanthus roseus

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
دانشکده داروسازی

ترکیبات شیمیایی:

وین بلاستین، وین کریستین، لوروزین، آکوامیسین، کاروزین، کاتارانتین، کاتاریسین، کاتارین، کاتاروزین، کاتووالین، کاتارانتیول، ویندولین، ویندولینین، وینکالوکوبلاستین، سکولوگانین، ماریتیانین، روزیسین و ترکیبات دیگر.

کاربرد در طب سنتی:

این گیاه در درمان اسهال، مالاریا، دیابت و به عنوان قابض، تعریق آور، برطرف کننده سرفه، قاعده آور، تصفیه کننده بعد از زایمان و همچنین در دردهای قاعدگی، فشار خون، بی خوابی در شبه جزیره هندوچین، فیلیپین، جامائیکا، هند غربی جزایر **Bahama** و **Antilles** و غیره واقع در دریای کارائیب، افریقای جنوبی، آسیای جنوب شرقی هند و کوئینزلند یکی از استان‌های استرالیا استفاده می‌شود. از این گیاه همچنین برای سرماخوردگی، سرفه، تب و برونشیت استفاده می‌شود. در مالزی، برگ‌های خرد شده برای قرار دادن روی محل سوختگی و زخم و نیز برای درمان اوریون، گردن متورم، لوزه متورم و گزیدگی حشرات به کار می‌رود. در پورتوریکو و کوبا، از جوشانده گل برای شستشوی چشم استفاده می‌شود.

آثار دارویی:

ضد سرطان / ضد نئوپلازی آنتی اکسیدان، ضد رگ‌زایی، عامل شیمی درمانی، پایین آورنده قند خون، و بهبوددهنده زخم.

مقدار مصرف:

برگ گیاه با دوز ۴ تا ۸ گرم و به صورت جوشانده یا عصاره برای درمان الیگوره، وجود خون در ادرار، دیابت ملیتوس و اختلالات قاعدگی مفید است. از جوشانده حاصل از ۳۰ گرم گیاه در مالزی، برای دیابت، اسهال خونی، التهاب روده، دردهای قاعدگی، فشار خون، بی خوابی و سرطان استفاده می‌شود. برای درمان سرماخوردگی و گلو درد، دم کرده‌ی (چای) حاصل از ۹ گل صورتی در نیم لیتر آب تهیه شده و کم کم در طول روز نوشیده می‌شود. دم کرده رقیق ریشه در درمان دیابت به کار می‌رود.

عوارض جانبی:

گردهای گیاه پروانش می‌تواند آغازگر حساسیت تنفسی وابسته به IgE در مردمی که در نواحی نزدیک این گیاه زندگی می‌کنند، باشد.

تاریخ انجام:	تصویب کننده: دکتر داود احمدی مقدم	تأیید کننده: دکتر شیرین مرادخانی	تهیه کننده: میلاد زینلی
تاریخ بازنگری:	سمت:	سمت:	سمت:
شماره صفحه: ۱ از ۲	تاریخ و امضاء:	تاریخ و امضاء:	تاریخ و امضاء: